

Sverre Steen-prisen 2014

Sverre Steen-prisen deles i 2014 mellom to vinnere, som begge arbeider innenfor det samme feltet. Den første er en veteran når det gjelder historiefaglig formidling. I flere tiår har denne prisvinneren markert seg med en bred og allsidig formidling rettet mot sammensatte publikumsgrupper. Særlig er det grunn til å trekke fram den målrettede virksomheten som har vært orientert mot barn og unge. Vinneren er nyskapende når det gjelder forskningsbasert formidling, også i internasjonal sammenheng.

Den andre prisvinneren er relativt sett en nykommer som allerede har gjort seg positivt bemerket når det gjelder formidling av historiekunnskap. Vinneren står for en entusiastisk formidling som representerer bredde og mangfold, hele tida gjennomført med en sterk fortellerglede.

Historiefagets formidling er mangefasettert. Selv om vi ofte forbinder vår formidlingsaktivitet med ord og skrift, skjer det også mye og rik formidling i bilder, filmer, lyd og gjenstander. Dagens prisvinnere tar i bruk en rekke virkemidler for å nå ut bredt med sin kunnskap. Ved bruk av audiovisuelle formidlingsmåter, stimulerer deres aktivitet til læring og forståelse blant annet gjennom bruk av hørsel og syn. Det er en glede for juryen å kunne overrekke Sverre Steen-prisen for 2014 til Norsk Teknisk Museum og til NRK P2s programserie «Museum».

Mange norske museer gjør et meget godt arbeid med å formidle historiekunnskap på levende og engasjerende måter. Til sammen viser de to prisvinnerne noe av styrken i denne formidlinga. Selv om de to prisvinnerne har mange fellestrekk, skiller de seg også fra hverandre.

Som et sentralt institusjonsmuseum i hovedstaden tilbyr Norsk Teknisk Museum faste utstillinger, et vitensenter og en rekke spesialutstillinger, ofte med stor publikumstilstrømming. I flere av dem er det lagt vekt på å tilrettelegge for barn og ungdom, blant annet med utstrakt bruk av interaktive utstillinger som stimulerer til nysgjerrighet, deltakelse og aktivitet. Museet har en stor bredde og et mangfold i sine temaer, mange av dem knyttet til dagsaktuelle utfordringer og problemstillinger i samfunn og/eller forskning. Blant de siste årenes utstillinger kan nevnes «Klima X» (2006-2009), «Dødens ingeniører» (2010) og «Sultans of Science» (2013). Den siste utstillinga, «TING. Teknologi og demokrati» (april 2014-ut 2015), er en omfattende presentasjon av forholdet mellom demokrati og teknologiutvikling. Den er laget i forbindelse med Grunnlovsjubileet og Norsk Teknisk Museums hundreårsjubileum i år. I 2001 ble Nasjonalt medisinsk museum opprettet som en del av Norsk Teknisk Museum. I årene etterpå har det hatt en rekke medisinhistoriske utstillinger, blant annet den permanente «Sunn sjel i et sunt legeme». Gjennom dette arbeidet, er Nasjonalt medisinsk museum blitt en sentral forvalter av materiell kulturarv på det helse- og medisinhistoriske området i Norge.

NRKs radioprogram «Museum» har vært sendt ukentlig på P2 siden 2002. Programmet består av radioreportasjer der programleder Øyvind Arntsen besøker museer og historiske steder landet over. Der intervjuer han blant annet historikere, arkivarer, arkeologer og lokalhistorikere. Av og til formidler «Museum» også fra museer og historievirksomheter internasjonalt, og bidrar dermed til å bringe utenlandske impulser til Norge. Et mangfold av temaer har vært presentert siden oppstarten for tolv år siden. Eksempler fra det siste årets

programmer er sendinger fra Lindesnes fyrmuseum, fra utstillinga «Vidvinkel mot 1814» på Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, fra British Museums vandreutstilling «Vikings – life and legend» og Norsk Folkemuseum sin grunnlovsutstilling «Spillet om Danmark og Norge». Med halvtimes sendinger på P2 en gang i uka når programmet ut til mange mennesker over hele landet. Bred, levende og entusiastisk formidling bidrar til å skape historieinteresse og kunnskapsglede blant store grupper.

Slik representerer de to prisvinnerne – sammen og hver for seg – noe av det beste innenfor norsk museal formidlingsvirksomhet. Det er en stor glede for juryen å kunne overrekke prisen til to institusjoner hvor oppdaterte fagpersoner hver dag arbeider for å fremme historiegleder, -bevissthet og -interesse.

31. mai 2014,

Astrid Sverresdotter Dypvik

Tore Linné Eriksen

Hilde Gunn Slottemo